

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 12 kor.
Félévre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.

Egyes szám ára 16 fillér.

Hirdetések díja:

1-cs centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedezményben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők: Főter 38 szám földszint. — Értekezni lehet naponta d. e. 10—12 órákban. Előfizetések és hirdetések a lap kiadóhivatalába (Könyvnyomda és Papíráruhágyár t. küldendők.

Egyes számok kaphatók: Földes Ede, Cirner József és Grünfeld Dávid kereskedésében.

Kéziratok nem adatnak vissza.

A népoktatás reformja.

Május hó 27-én nyílt meg az az ankét, mely Berzevicsy Albert kultuszminiszter meghívására folytatott népoktatásra vonatkozó új törvénytervezet megbeszélésével foglalkozott. Az ankétén képviselve vannak: a minisztérium, a hivatalos és nem hivatalos szakférfiak s a különböző egyházaknak, mint iskolafentartó testületeknek meghívott képviselői.

Az értekezletet magas szárnyalású beszéddel a kultuszminiszter nyitotta meg, a ki nagy hatással érvelt a magyar állam azon joga és kötelessége mellett, hogy a magyar nyelv tudását minden állampolgártól megkövetelje.

Ezen cél szolgálataiban lelkes buzgósággal támogatják a minisztert Várossy Gyula székesfehérvári r. k. püspök, Fehér Ipoly pannonhalmi főpát, Antal Gábor dunántúli és dr. Bartók György erdélyi ref., Zelenka Pál ág. ev., Firczak Gyula gör. k. püspökök, Justh Gyula, Polónyi Géza és Komjáthy Béla függetlenségi párti képviselők.

A legnagyobb örömmel és meglepéssel kell látnia minden hazája és nemzete haladását és erősödését szíven viselő polgárnak, hogy az ankét eddigi eredményei a várakozáson felül kielégítő s a legszebb reményekkel biztatnak a törvénytervezetnek javaslattá, majd törvénynyé válására nézve. Alig vegyült disszonáns hang az eddigi tárgyalásokba. Voltak, kik a tervezetbeli célokat s eszközöket sokalták. Voltak, kik keveselték. De a két görög egyház érsekeinek kivételével mindenki örömmel üdvözölte az eszmét: a magyar nyelv terjesztésének, a magyar nemzet erősítésének eszméjét, a mit a tervezet czéloz.

Azzal a merev felekezeti vagy jobban mondva: nemzetiségi tendenciával szemben, melyet ezen két érsek képviselt, örömmel hivatkozunk a május 30-iki tárgyalás szónokai közül Komjáthy Bélára és dr. Firczak Gyulára, kiknek emelkedett hangú beszéde általános tetszést keltettek.

Komjáthy Béla: Ugy veszi észre, hogy addig minden szónok felekezeti szempontból beszélt. Az vezette őket, hogy felekezetük érdekét megóvják. Midőn

ő ide belépett, hitelveit és az egyházi szempontokat kívül hagyta. Tisztán az állami érdek irányítja. A népoktatás állami feladat. Ezt a működő más tényezők tisztán csak az átruházás alapján gyakorolhatják. Nagyön helytelennek tartja, hogy ebbe felekezeti szempontokat kevernek bele. Különösen veszélyes ez, mihelyt más velleitásokkal összefüggésben van. Ha elég vakmerőek egyes nemzetiségek az állam ellen állást foglalni, mi nem lehetünk oly gyávák, hogy ezt tovább elnézzük. A közoktatás államosítását kívánja az egész vonalon, ez az egyedüli alap, a melyre a nemzet jövőjét fel lehet építeni. Minden állam így járt el.

Hivatkozik a német császár mintájára, aki iskolai ügyekben azt hangoztatta, hogy még a hitoktatásnak is nemzeti irányban kell történnie. Az állam csak akkor lesz erős és magyar, ha iskolája kezében lesz, mert akié az iskola, azé az állam. Beszéde során fejtegeti a görög-katolikus magyar kispapok képzésének hiányait az egység szempontjából. Majd áttér a liturgikus nyelvekre, Magyarországon van román, van szerb, van latin liturgikus nyelv, csak magyar nincs. Történelmi adatokkal világítja meg, hogyan keletkezett a mostani állapot I. Rákóczi György intézkedéséből folyólag. Ezek a fejlemények igazolják a magyar liturgikus nyelv iránt felhangzó kívánságokat. Kéri a kormányt, hogy az erre célzó törekvéseket támogassa. A görög-keleti orthodox egyházat nemzeti egyháznak ismerte el a törvény. Ez nagy hiba volt, de senki sem gondolta, hogy ezt a magyar állam ellen politikailag fogják kihasználni. Aposztrofálja a nemzetiségeket, hogy ne csináljanak frontot az állami érdekek ellen, hanem fogjanak kezét a magyarsággal és akkor minden törekvésüket, amely nem tagadása a magyar nemzeti törekvéseknek, elő fogjuk mozdítani. A javaslatot, mert ő előre való lépést lát benne, a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

Firczak Gyula püspök azt mondta, hogy az államnak egyik legfontosabb feladata, hogy jó tanúgyről gondoskodjék és különösen helyes népoktatási politikája legyen. Azonban egyik sem öncél; mindegyik csak arra való, hogy derék polgárokat neveljünk. A törvénytervezet, bár bizonyos tekintetben megszorítja

az egyházak jogait, mégis megnyugtatólag hat reá, mert czélszerűségi, pedagógiai és magyar nemzeti szempontból helyes irányt követ. Emellett bölcs mérséklettel kerül a túzásokat. Egyszerűen azt akarja, hogy Magyarországon az egész vonalon minden népiszkolában a magyar nyelv mint kötelező tárgy nemcsak grammatikailag taníttassék, hanem hogy teljesen megtanítsuk a gyermekeket az állam nyelvére. Ehhez az államnak joga van és ez az államnak egyik kötelessége. A jó tanúgyi politika államfenntartó erő. De ennek első követelménye, hogy ez minden ízében magyar legyen.

A Prot. Nőegyesület kérdéséhez.

I.

A Nagyenyeden megalakulóban levő „protestáns nőegyesület” ügyében a „Közérdek” hasábjain Jancsó Sándor ev. ref. lelkész és Török Bertalan országgyűlési képviselő között folyamatban levő s fajdalom nem tisztán tárgyilagos vitában személyemre is hivatkozás történt Ugyanis Török Bertalan tisztelt barátom mintegy tanuul hív fel arra nézve, hogy a közelmúlt évtizedekben, Nagyenyed városban, társadalmi téren a jótékony-ság erénye gyakorlásának terén vallásfelekezet szerinti különválás és külön tevékenykedés nem volt gyakorlatban. Tanuskodásra hív fel, hogy Nagyenyed város intelligens társadalmá, tekintet nélkül arra, hogy az illető egyén mely hitfelekezethez vagy nemzetiséghez tartozott, működött közre a multakban, hogy Enyeden minden üdvös czél megérdemelt támogatásban részesüljön.

Teljes mértékben igazat adok Török Bertalan tisztelt barátomnak. Mindezek a régebbi és a közel multban nálunk Enyeden így történtek. Felekezeti különbség nélkül működött közre városunk társadalmá, hogy Enyeden a segélyezésre szorultak lehető támogatásban részesüljenek; sőt felekezeti különbség nélkül sietett városunk társadalmá odahatni, hogy a nálunk létező hitfelekezetek némely különleges céljai is kellő támogatásban részesüljenek. Élénken emlékszem, hogy midőn az enyedi ref. egyház tornya fedelének megújítá-

TÁRCZA.

Rákóczi hazajön!

Irta: Réval Károly.

Márványtenger partján enyhe szellő susog,
Lombjukat ringatják örökzöld ciprusok;
Kikelatre fordult; nyílnak a virágok,
Rákóczinak sirján friss koszorút látok.

Elnemult a tenger; tükrén a nap játszik,
Sötétkek vízében fényes arcza látszik;
Ünnepélyes csönd van, egy hullám se, rezdül,
Mintha az istenség vonulna keresztül.

Ki járt ott? ki hintett virágot a sirra?
Melyen a magyarnak multja van fölírva!
Gyászos, sötét multja, fényes jövődjé.
Szabadságot hirdet mindegyik betűje.

Vándorló madarak hozták a hirt erre:
A Rákóczi sirja kivirult egyszerre!
Tiszta hófehérben egy királyné járt ott,
S Rákóczi sirjára szórta a virágot.

Tengerparti szellők enyhe fuvallomja,
Örökzöld ciprusok ringatózó lombja,
Sima tenger tükre, vándorló madárkák
Esküsznek mindnyájan: a királynét látták!

Fehér márvány arczezal a sirnál megállott,
Hófehér kezével szórta a virágot;
Madárkák elbujtan lesték és fölirták,
Hogy imigy köszönté Rákóczinak sirját:

„Légy üdvöz nagy lélek ott a túlvilágon!
Engesztelő szóval küldött a királyom.
Bocsáss meg! lásd mi is megbocsátunk néked,
Legyen a miénk is a te dicsőséged!”

„Kapuczinus zárda kriptá üregében,
Sok porló királyszív reszket örömben;
Nyujtsd kezéd Rákóczi! gyere haza hozzánk!
Tárt karokkal vár rád egész Magyarország!”

„Az én ősz királyom azt sugta fülembe,
Mikor a virágot adta a kezembe:
— Engeszteld ki ötét átöfött sziveddel! —
Rákóczi bocsáss meg! a multad feledd el!”

... S hazajön Rákóczi, a királyné hozza!
Mégfakult emléket újra aranyozza.
Hazajön Rákóczi! Jöjjetek eléje!
Örök áldás szálljon a király fejére!...

Ladamos.

Közi: Szentkatolnai Bakk Endre.

I.

Alsó-Fehér vármegye kisenyedi járásában levő kisközség, a Visza (Weissbach) völgyében, a kiskapusnagyszabenyi vasúti szárnyvonal nyugati szomszédságában.

Szomszéd községek: keletről Szelindek és Rüss, délről: Vizakna, nyugatra Mundra s Alamor, északra Hááság és Örményszékes.

Nevezete az eddig előttem ismert irott adatok szerint: Ladendorf (1372)¹ Ladmos (1496) Ladamos (1499); román neve: Lamnes, Lamnesiu.

¹ Orsz. levélt. diplomatikai oszt. 1372. dl. 6040.

A Ladendorf nevet valószínűleg a szászoktól kapta. Hihetőleg 1372-ben előforduló Ladendorfer család Ladamos német nevetől vette nevezetét; mely családból a jelzett évben Ladendorfer Jorig és Pál előfordulnak. Hogy a Ladamos (Ladamos) nevet mikor kapta, annak idejét adat hiányában egész pontosan meghatározni nem lehet.

A régi okmányokban „Ladamosi-praedium” nevezet alatt is említetik.

Ismert legelső tulajdonosa: a „Vizaknai” főrangú család volt. Mely Ladamos már 1409-ben birta² s mely a vizaknai Geréb-ház és örökös királybiróságnak is 1222-től fogva birtokosa volt.

Vizaknai Miklós id. 1428—1467-ben birtokolta; ki 1444—1451. Erdély vicze-vajdája, alkormányzója, 1460—1464. vajdája és a székelyek ispánja volt. Nőül birván a családi régi fény, vagyoni hatalom és személyes összeköttetések folytán hires erdélyi vajda Ujlaky Miklósnak Krisztina leányát, Id. Vizaknai Miklós 1465. aug. 7-kén végrendelkezvén³, terjedelmes birtokából kiegyezés szerint, melyek Erdélyben és Szlavóniában voltak, hagyományozott unokatestvére ifj. Vizaknai Miklósnak és gyermeke hiányában, leányainak: Magdalenának (Guthi Országh Sebestyéné)⁴, Potentiának (Bogáthy Lászlóné) és Borbálának (Parlaghy György-nének).

Vizaknai Miklós id. halála után legidősebb leánya Vizaknai Magdalená birtokolta Ladamos (Guthi Országh Sebestyéné), ki 1495. május 21-én a gyulafehérvári káptalannak adta⁴. Hidegviz, Mihályfalva,

² Turul, XV. k. 23. l.

³ Sächs. Nat. Archiv. II. 239.

⁴ Guthi Országh Sebestyén öccse volt Guthi Országh Mihály nádornak.

⁵ Orsz. levélt. dl. 30947.

sára kellett alapot teremtenünk, midőn a várbeli ref. papilakot építettük, midőn orgonánkat ujtottuk meg, midőn építészeti műbecsrel bíró ősi nagy templomunkat restauráltuk, melyhez nem egy kiválóbb történelmi esemény emléke fűződik, élénken emlékszem, hogy mind ezen különleges kálvinista üdvös czélok anyagi támogatása érdekében a helybeli róm. kath. egyház híveinek jobbjai ép úgy buzgókodtak, mint ev. ref. egyházközségünk hívei. s viszont, mikor a helybeli róm. kath. egyház jutott szorult helyzetbe s társadalmunk áldozatkészségéhez folyamodott, mi is enyedi kálvinisták minden ilyen alkalommal meghallottuk annak segélyért esdő szótát!

Emlékezem, hogy mikor theol. akadémiánk megtartásáért folyt erdélyi ev. ref. státusunkban az elkeseredett küzdelem, minő hévvel küzdöttek velünk, enyedi kálvinistákkal, egy sorban róm. kath. hiten levő polgártársaink, hogy a nagy fejedelem, Bethlen Gábor fejedelmi intézetén sérelem ne essék.

Arra is emlékszem, hogy az újabb időkben enyedi róm. kath. vallásu egyének alapítványokat tettek a Bethlen-koll. és a nagyenyedi ev. ref. egyházközség oltárára. Tudomásom van arról, hogy nagyenyedi róm. kath. hiten levő család buzgókodott első sorban, hogy a borosbenedeki ref. egyházközség temploma jókarba hozassék.

Ennek a hitfelekezetek között létező testvéries viszonyoknak lehet köszönni jelentékeny mértékben, hogy városunkban a különböző felekezetű magyar egyházközségek az 1849. évben szenvedett romlásait Isten segédelmével helyre épültek.

Arról is tanuságot tehetek, hogy társadalmi közéletünkben felekezeti különválasra irányuló törekvések, bárhonnan is indultak ki ezek, enyedi intelligens társadalmunkban a közelmúlt időkben nem érvényesültek. Visszautasította az ily czélú törekvéseket minden alkalommal Nagyenyed város művelt társadalmának emelkedett, nemes gondolkodásu, erős hazafiai érzülete.

De hát ezt a testvéries viszonyt nem fenyegeti legátavolabból sem felbomlással a városunkban felállítandó „protestán nőgyeület“. Ennek a létesülöben levő nőgyeületnek ugyanis nemcsak az lesz a feladata, hogy a szegényeket lehető támogatásban részesítse városunkban, felekezeti különbség nélkül, hanem lesznek különleges vallástársadalmi czéljai is. Sőt első sorban ilyen czélok szolgálatára kell azt megalakítanunk.

Különleges prot. vallástársadalmi czéljainak támogatására társadalmunk róm. kath. vallásu levő nőit tömegesebben előlegesen azért nem mertük felkérni, nehogy esetleg visszautasításban részesüljünk; de örömmel fogadja tagjai sorába a prot. nőgyeület a róm. kath. hiten levő nőket is. Ennek az egyesületnek kizáró jellege avagy törekvései nincsenek, de igenis vannak különleges vallástársadalmi czéljai. Abban a reményben vagyunk, hogy ezeket a czélokat több eredménynyel fogjuk szolgálatni, ha egy erős, szervezett nőgyeületet állítunk munkába, mint a minő ered-

Vessződ, Ujfalu, Alsó-, Felső-Bolya, Ingodály, Salkó, Saldorf, Longodár, Sztino, (itt jó Ladamos), Farkastelke, Kis-Sebes, Táté, Ozd (fehérmezei) Jövedics, Balázstelke (küküllőmezei) falukban levő birtokaival együtt!

1496. jan. 29-én (feria quinta prox. port fest. b. Pauli apt. corv.) Kolozsvárt kelt levelével Drágyf Bertalan erdélyi vajda meghagyja a kolozsmonostori Konventnek, hogy az erdélyi káptalant Guthi Országh Sebestyén neje Vizaknai Magdolna hagyományozott fenn elősorolt birtokaiba, Ladomossal együtt igtassa és helyezze be². Ezt a Kolozsmon. Konvent teljesített is s ugyan azon 1496. évi márczius 20-án a jelzett vajdának jelentést is tett: hogy az erd. káptalant a hagyományozott falvakban levő birtokaiba Vizaknai Magdolnának bevette s az ellenmondókat a vajda elebe megidézte³. Vizaknai Magdolna a Legatio-testamentariában említett helységeket, s azokkal Ladamos is, a gyulafehérvári káptalannak „pro votivis sacris“ sz. misék mondása véget hagyta⁴.

Azonban, ellenmondott Indaly Pál neje Erzsébet a Táté György leánya, testvéreivel együtt Táté és Ozdot véve; hasonlóan ellenmondott Oláh István ifj. Vizaknai Miklós özvegye Kata, fia Ferencz s leányai: Affra, Borbála, Kata és Magdolna nevében a Hidegviz, Mihályfalva, Vessződ, Ujfalu, Alsó-Bolya, Felső-Bolya, Salyko, Saldorf, Langadár, Sztino, Ladamos, Farkastelke, Jövedics és Balázstelki részszázadokat véve; Szászsebes bírája és esküttei pedig Kis-Sebest véve⁵.

¹ Orsz. levélt. D. I. 30947. Kolozsmon. levélt. Küküllő O. 1.

² Kolozsmon. konvent Transsumptuma. 952. sz. Divers. Comit. Cista II. fasc. II. nr. 35. Küküllő C. 1.

³ Eredeti Papiros 32—32 em. pecséttel. Divers. Comit. Cista II. fasc. II. nr. 35.

⁴ Kolozsmon. lev. Küküllő. V. 6.

⁵ Gyulafeh. kápt. lev. Cent. R. nr. 65. Egyszerű papíron, zártlevel, vajdai pecséttel.

ménynyel, elégséges szervezet hiányában ez ideig szolgáltak önként. A z enyedi népes ev. ref. egyházközség erősbulése bizonyára magyar nemzeti érdek is itt Enyeden, Alsó-Fehér vármegye központján; ha tehát arra törekszünk, hogy ezt az egyházközséget erősítsük derék nőink munkába állítása által, magyar nemzeti érdeket is szolgálunk a nélkül, hogy az eddigi testvéries viszonyt Enyeden legkevésbé is zavarni akarnánk. Rejtegetett czéljaink bármelyik enyedi egyházközség ellen bizonyára nincsenek, a mint hogy eddig sem voltak.

Nézetem szerint a „Közérdek“-ben ez ügyben eddig folyt nem eléggé tárgyilagos vita folytatkozása abban nyilvánul, hogy a vitázó érdemes férfiak a létesülendő prot. nőgyeület feladatának csak egyik ágát, t. i. a szegények segélyezését emelték ki és vitatják és elhallgatják azt a mi ép oly lényeges, sőt talán ennél is lényegesebb: a különleges prot. társadalmi czélok szolgálatát.

Ha csak a szegények segélyezését czéloznák a prot. nőgyeület felállításával, akkor természetesen okosabb dolog volna e czél szolgálatára felekezeti jelleggel nem bíró nőgyeületet létesíteni városunkban, de hát értsük meg, hogy nemcsak ez a czél.

Általán igyekezzünk megérteni egymást. Igyekezzünk megbecsülni egymást. Ha ezt az elvet szemünk előtt tartjuk vitánkban, társadalmi viaskodásunkban, akkor fennmarad Enyeden a régi testvéries viszony egyes egyének, valamint társadalmi osztályok és hitfelekezetek között; ha pedig felreértjük egymást, az esetben társadalmunk szomorú jövőnek néz elébe, ettől pedig óvjon Isten minket enyediket.

Szilágyi Farkas.

II.

Hiszem, hogy a „Közérdek“ szerkesztősege megadja nekem ismét a „vendégjogot“, — melynél fogva szólhatok. —

Kénytelen vagyok megint szólani. Isten látja lelkem, — nem szívesen vitázom ebben a kérdésben, melyet egyenesen egyházam és vallásfelekezetem belügyének tartok, s tart mindenki, a ki elfogulatlan ítéli meg a kérdést.

Mi egyházatársadalmi névvel ruházzuk fel az ilyen fajta működést; — és pedig azért, mert annak köre nemcsak a templomra, hanem keresztény testvéreinkre, mint társas lényekre terjed ki a szeretet és könyörület alakjában. — Szeretettel és könyörülettel terjeszteni első sorban az egyház, — mint olyan hivatott. — Miután erre ismételtel felhívtam: szólanom kell megint, mert úgy velem, hogy ha nem tenném, álláspontom és hivatali állásom ellen véténék.

Ngs. Török Bertalan utóbbi cikkének ama részére, melyben az „embert“ és „palástot“ említi fel, nem reflektálok bővebben, mert én abban a hitben, sőt biztos meggyőződésben vagyok, hogy ő azt akár pap-ságomra, akár ember voltomra dehonesztáló erkölcsi értelemben nem használta, — nem használhatta; mert mindenki előtt, a ki engem ismer, nyilvánvaló, és napfényhez hasonlóan világos dolog úgy magán, mint hivatalos életem! — Ezt ő is jól tudja, s ezért őszintén mondom s hiszem, hogy ő ezen szavait így nem érthette semmikép.

Ezt a passzust tehát figyelmen kívül hagyom. Csúpan annyit jegyzek meg, hogy a mi fogalmaink szerint a palást és ember egymást nem zárja ki, sőt nagyon is feltételezi!...

A kérdés érdemében pedig most sem mondhatok egyebet, mint a miket eddig elmondottam. — Itt első sorban is félreértést látok, melyet az kelthetett, hogy mielőtt elvi ellenfelem apró részleteiben is megismerte volna az ügyet, egy általánosságokban mozgó, s inkább hangulat keltésre szánt referáda alapján ítélte meg a dolgot.

Magyar protestáns egyesület soha még kárára nem volt se a magyar társadalomnak, se az igaz magyar hazafiságnak, — ezt nem én állítom, hanem a részrehajlatlan história bizonyítja minden lapján. Hogy ma, — annyi vész és vihar után — e hazában még mindig magyarul beszélnek és magyarul éreznek: abban oroszlan része a magyar protestántsizmusnak, — speczialiter a magyar kálvinizmusnak van.

Ne feltűnjen hát Nagyságod egy ilyen egyházi egyesületől szeretett városunknak bekegyét, egyetértését és magyarságát se, mert biztosítom, hogy ártani nem fogunk annak, a mi előttünk is kívánatos, előttünk is szent dolog! Hogy a sokat hangoztatott társadalmi bekevésben, nem most, hanem már sok év óta bizonyos hézagok üttettek; hogy az u. n. felekezeti türelmesség is, néhány év óta, és pedig merem mondani nem általunk, — bizonyos mértékig fictivé és látszólagossá tétetett: arra szűkebb körünkől és valószínűleg megdönthetetlen adataim, de a mig végleg nem provokál valaki, addig keserű cseppeket mindnyá-

junk jól felfogott érdekében, nem akarok vegyíteni az ügy tárgyalásába.

Legyen meggyőződve Török Bertalan, hogy a viszonyok az utóbbi 10 év óta egyházi téren is rengeteget változtak, — ezt csak az nem veszi észre, aki nem akarja. — s ha azok a dicső emlékü férfiak, a kikre velem szemben hivatkozik most élének, a jelen viszonyok között ők is bizonyára másképen járnának el; mert őszintén és nyíltan szólván: nekünk protestánsoknak ma már sürgősen védekeznünk kell, ha gyáván elveszni nem akarunk, az ellenünk nyíltan bevallott támadásokkal szemben. Azon a téren védekezzünk, a melyen legsikeresebben ostromolnak: egyházatársadalmi téren. Mi ezt a teret eddig elhanyagoltuk; de az ellenfél megtanított felismerni azt, hogy hol vagyunk gyengék. Erősítsünk kell a protestáns közérzületet, segítsünk a nyomorultakon és szenvedőkön mint egyház is, hogy ne érhesse az a vád, hogy mi a szegényekért és szenvedőkért semmit se teszünk akkor, a mikor más egyházak már régen tesznek, s a hálát élvezik a mint meg is érdemlik, a hozzájuk való fokozottabb ragaszkodás alakjában. Beteg és szegény segélyezésnél pedig alig ha lehet egyháziasabb czél.

A magyar protestántsizmus a mig egyenes veszedelmet nem látott, természeténél fogva mindig hallgatott, sőt nem egyszer elszunyadt; ha vihar tört ki és suly nehezedett rá, csak akkor tömörült, mutatta meg ellenállóképességét, tevő és alkotó erejét.

Annak is, mint a természetnek, olykor szüksége volt a tisztító viharra, mert főként a protestántsizmusra igaz a mondás, hogy: „crescit sub pondere palma!“

Mi élni akarunk; nekünk tennünk és tömörülnünk kell, s ez az eszme hozta létre a kérdéses egyesületet is; s ez hoz létre egyházkerületünk vezetősége és püspöke öntudatos intézkedése közbejöttével csaknem minden helyen számtalan ilyent!...

Ezekben úgy hiszem, protestáns egyházunk szempontjából eléggé kimutattam a „szükségességét“ és „czélszerűségét“ is, mire ellenfelem felhívott. A „jogosultságot“ maga is elismerte! Vajha nem sokára belátná aggodalmainak alaptalanságát, s a vita tárgytalan voltát is!

Még csak azt jegyzem meg, hogy a „nagyenyedi protestáns nőgyeület“ egyik szerve lesz városunk legnépesebb, és így a vezetésre hivatott s jogosult protestáns egyházának a reformátusnak. Megalakulását bejelenti az egyháztanácsnak, különben már az előmunkálatokban is részt vett az egész egyházi előljáróság; működéséről minden évben beszámol, s nem remélt, de megtörténhető feloszlása esetén vagyonát az ev. ref. egyháztanács dispoziója alá bocsátja. Végül: épen azért lesz felekezeti jellegű, hogy más már fennálló jótékony egyesületek szándékát félre ne magyarázhatják, s benne esetleg rivalist ne láthassanak.

Majd különben a június 5-én tartandó alakuló közgyűlés által jóváhagyott alapszabályokat, minden kétség és titkolozási látszat eloszlatására ezen a helyen is közzé tesszük.

En e kérdésben — Isten látja lelkemet, tovább vitázni nem akarok, s ha nem kényszerítenek rá, nem is teszem!

Vajha az egyesület szeretettel teljes, áldásos működése mihamarább eloszlatná az aggodalmakat!

Jancsó Sándor.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **Br. Bánffy Dezső** képviselő. A szegedi felső kerület br. Bánffy Dezsőt, az Ujjpárt vezérét május 31-én orsz. képviselővé választotta.

— **Dr. Varró László** polgármester, mint magánlevelekből értesülünk, teljesen jól érzi magát s előreláthatólag testi és szellemi erejében felfrissülve fog haza érkezni. Isten hozza hozzá mielőbb s minél egészségesebben vissza körünkbe!

Katonai szemle. Wirtsologi Ruprecht Vilmos vezérőrnagy, a VI. honv.-ker. parancsnoka, május 30., 31-én meglátogatta honvéd-zászlóaljunkat s azt megismerlőlvén, a tapasztalt rend és a legénység képzettsége felett elismerését fejezte ki. Az új parancsnok a megyei és városi közigazgatási vezérférfiainál is tisztelgett.

— **Váró Ferenczet**, a Bethlen-kollégium tudós tanárát, ki nagy számu és nagy értékű tudományos dolgozatai mellett önálló és művésziileg fordított költeményeivel s főképp mint a széppróza mestere kitűnő irodalmi érdemeket szerzett, az Erdélyi Irodalmi Társaság f. hó 28-iki közgyűlésében egyhangulag reudes tagjává választotta. A buzgó és sikeres munkássággal szerzett kitűnő érdemek ezen elismeréséhez melegen gratulálunk.

— **Halálozás.** Torczkószentgyörgyi Thorotzkay Sándor, mint apa; öz. Thorotzkay Lajosné szül. fricsi

Fekete Iréne, mint neje szül. Thorotzkay Mária Rudnyánszky Béla kir. mint testvér; Mezey L. mint mostoha testvér; bátya a maguk és több mal tudják a jó fiu, s ver Toroczkoszer Lajosnak május hó korában, boldog házassággyásos elhunytát. Hú 11 órakor, a róm. kath. szentelés után, behel toroczko-szentgyörgyi si

— **Gyászír.** Dóz nagyenyedvárosi virilis szeredában elhalt. Kolo

— **Gőzfürdő Nagy** sörlet után végre a mé tően szükséges egészsé gőzfürdő fenntartása, k gató lelkes buzgólkodá letek szerzésében fár as tervezetét, mely bizony ket, lapunk következő zólni.

— **Uj óvóiskola** pár hét előtt hírt adtur ván-féle, jelenleg a vá udvarkertjében június Babos Irén k. a oklev óvoda fényes berendez ségének köszöni. A gy képek, biológiai rends taságtól fehérlo falait szóhelyet nyújt a ked is tidíti a gyermekek é tárnak van berendezve, zik. Az udvari játszóhé rikás játékok stb. fog dött udvari játszóhely óvja meg őket, hogy hessenek a szabad le tgyelő május 31-én megnyitási engedélyt számban (30) vétetne legének tarthatók. A A szükségét pótló in város közönségének s

— **Névmagyaros** tes és igaz hazafias u enyedi Kossuth Lajos Ugyanis több lelkes azokat, kiknek idege nevüket magyarosítsa mai napig igen szép aláíró óhajja nevénc sitást az asztaltársas

— **Országos ref** 25. napjain tartotta gos egyesülete évi den részéből sokan kellemes és vendégs ról ott voltak: Bátl rasi Béla, Hegedüs. Az első nap legérd dek képezték, mely s melyekkel Antal gondnok, Beöthy elnöke és Kolozsvá a közgyűlést üdvöz nap: Zoványi Jenő iskola“ czimmel. K népét ismertette és Albert „A gimnázii széssel jutalmazott a dunántúli ref. kollégium tanárka mintegy 120 taná került kirándulást

— **Egyházke** napjain reudes év házkerület. A meg felolvasta évi jele háznak. Előbb el kat és panasolta. A püspök óva in társadalmi téren házba bevitéssék örömmel és elisu lóra válik, a ne és az új törvény ügyére is kedvez Bánffy köszönete Azután a gyűlés

Sz. 2822—1904. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Maniu Gyula ügyvéd által képviselt „Patria” balázsfalvi takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Takács Todor maros-szentkirályi lakos végrehajtást szenvedő ellen 120 kor. s jár. iránti végrehajtási ügyében a marosszentkirályi I. Rész 14 sz. tjkvben A + A. I. 1 r. sz. 60. 61 hr. sz. faház és kertre 395 kor., a 9. r. sz. 791/2 hr. sz. szőlő és 792 hr. sz. kertre 80 kor., a 10. r. sz. 344/2 hr. sz. szántó 85 kor., a 11 r. sz. 475 1 hr. sz. szántó 265 kor., a 13 r. sz. 594/2 hr. sz. szántóra 223 kor., az ezen ingatlanokra C. 2 és 4 és 7 alatt Takács Péter javára bekebelezett haszonélvezeti jog fenntartásával, továbbá a marosszentkirályi I. Rész 92 sz. tjkvben A. I. 1—6 r. sz. 116 hr. sz. kert, 382/2, 438 1, 533 1, 556/2 hr. sz. szántók 557/1 hr. sz. arok, 881 1 hr. sz. szántó és 7 r. sz. közös legelőből járó 171/14788 részről végrehajtást szenvedőt illető felerész jutalékára 932 kor. és végre a marosszentkirályi I. R. 234 sz. tjkvben A + 1 r. sz. közös legelőből járó 175/14788 részre a végrehajtási törv. 156. §-a értelmében egészen 40 kor. összesen 2020 kor. becsárban az árverést elrendelte, és a fenn megjelölt ingatlanok az 1904. évi június hó 27-ik napján d. e. 8 órakor Marosszentkirályi közszékházánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik végrehajtó kivételével tartoznak az ingatlanok becsárban 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi 3333 sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában megjelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak a kir. járásbírósnál bírói letétben történt előleges elhelyezéséről nyert letéti elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró hatóság.
Nagyenyed, 1904. évi ápril 19-én.

Weiner,
kir. albiró.

Sz. 1622—1904 tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A marosújvári kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, mi-szerint a nagyenyedi kisegítő takarékpénztár részvénytársaság végrehajtató részére 340 korona tőke, ennek 1906 évi december hó 22-ik napjától járó 8% kamatai, 12 kor. eddig már megállapított, úgy a jelenlegi 10 koronában meghatározott és az ezután felmerülő költések behajtása végett Bánya Veronika Andané Györgyné s társai végrehajtást szenvedők ellen a gyulafehérvári kir. törvényszék, marosújvári kir. járásbírósnak területéhez tartozó Batizháza község határában fekvő a 181 sz. tjkvben felvett s Bánya Veronika Andané Györgyné nevével álló A + 1 r. sz. 195 hr. sz. szántóra 29 kor., a 2. r. sz. 554 3 hr. sz. szántóra 57 kor., a 3. r. sz. 245 1 hr. sz. szántóra 17 kor., a batizházi 182 sz. tjkvben felvett s Bánya Mária Vereszesán Ágostonné nevével álló A + 1 r. sz. 134 hr. sz. szántóra 19 kor., a 2. r. sz. 554 1 hr. sz. szántóra 57 kor., a batizházi 183 sz. tjkvben felvett s Bánya György nevével álló A + 1 r. sz. 81 hr. sz. belső-ségre 320 kor., a 2. r. sz. 237/2 hr. sz. szántóra 15 kor., a 3. r. sz. 243/2 hr. sz. szántóra 17 kor., a 4. r. sz. 301/2 hr. sz. szántóra 9 kor., az 5. r. sz. 333/1 hr. szántóra 98 kor., a 6. r. sz. 440 hr. sz. szőlőre 32 kor., a 7. r. sz. 481 hr. sz. szőlőre 54 kor., a 8. r. sz. 515/1 hr. sz. szántóra 122 kor., a 9. r. sz. 518 1 hr. sz. szántóra 41 kor., a 10. r. sz. 593/2 hr. sz. kaszálóra 66 kor., a 11. r. sz. 643 hr. sz. kaszálóra 141 kor., a 12. r. sz. 768/2 hr. sz. kaszálóra 25 kor., a 14. r. sz. 984/2 hr. sz. szántóra 224 kor., a 15. r. sz. 245/2 hr. sz. szántóra 17 koronában megállapított kikiáltási árban az árverést az 1881 évi LX. t.-cz. 146. §-a alapján elrendeli.

Az árverés megtartására határnapul 1904 évi június hó 22-ik napjának d. e. 10 órája Batizháza közszékházához tüzetik ki. Az árverésnek kitett ingatlanok a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárban 10%-át készpénzben vagy az 1881 évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881 évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságtól.
Marosújvárt, 1904. évi május hó 3-án.

Sólyom,
kir. albiró.

Sz. 3649—1904. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró hatóság közhírré teszi, hogy Rejöd József ügyvéd által képviselt Jakabffy Albert gyulafehérvári lakos végrehajtónak Borza Kulicza és Mihály Anna Borza Mihailáné m.-b.-boesárdi lakos végrehajtást szenvedő elleni 400 kor. tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a m.-b.-boesárdi I. R. 50 sz. tjkvben A + 6. r. sz. 1036/2 hr. sz. kaszálóra 67 kor., a 9. r. sz. 1980/1 hr. sz. kaszálóra 17 kor., továbbá ezen tjkvből időközben Czirlea Logyim javára a 776 sz. tjkvbe átjegyztet A + 1. r. sz. 590/2 hr. sz. szántóra 46 kor., a 2. r. sz. 2816 hr. sz. szántó 139 kor., a 3. r. sz. 2885 hr. sz. kaszáló 117 kor., az 50. sz. tjkvből Fruza Jákob lui Vaszlie javára a 886. sz. tjkvben A + 1 r. sz. alá átjegyztet 1251 1 hr. sz. szántóra 41 kor., az 50 sz. tjkvből a 693 sz. tjkvbe Prezsér-kán Logyim és neje Mesztyán Gafina javára az A + 3. r. sz. alá átjegyztet 1849/2 hr. sz. kaszáló 26 kor. és az 50 sz. tjkvből a 753 sz. tjkvbe A + 1. r. sz. alá Pap Antal javára átjegyztet 2407/1 hr. sz. legelő és 2408/1 hr. sz. szőlőre 307 kor. végre a m.-b.-boesárdi I. R. 173 sz. tjkvben A + 11 r. sz. 333/2 hr. sz. udvar és 334/2 hr. sz. kertre a végreh. törv. 156. §. értelmében egészen, de a C. I. alatt Borza Szalomia javára bekebelezett haszonélvezeti jog fenntartásával 218 kor., összesen 978 kor. becsárban az árverést elrendelte és a fenn megjelölt ingatlanok az 1904. évi július hó 20-ik napján d. e. 9 órakor M.-B.-Boesárd közszékházánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsértékének 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában megjelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §. értelmében a kir. bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított letéti elismervényt átszolgáltatni.

Nagyenyeden, 1904. évi május hó 12-én.

Weiner,
kir. aljárásbíró

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r. t.

Alaptőke: 300.000 korona.

Tartalékalap: 120.000 korona.

Előnyös kölcsönt ad betétlázasra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű penzintézetek részvényeire.
Vásárol és elad értékpapírokat.
Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket keves érzesi díj mellett.
Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.
Váltókat az összeg nagysága szerint 5 1/2, 6, 6 1/2, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

EURÓPA SZÁLLODA

Gyulafehérvárt.

I. rangú szálloda 30 szobával, villamos világítás, kitűnő konyha, tiszta borok, remek ágyak, fürdőszobák, telefon, omnibusz minden vonatonál. — Mérsékelt árak.
Számos látogatásért esedezik mély tisztelettel.
62 11—60 **HAAS VILMOS** szállodás.

JOÁNOVICS TESTVÉREK fényképészek

(ezelőtt KATÓ J.)

KOLOZSVÁRT, Mátyás király-tér 32. szám.

Elsőrendű műterem.

Készít nagyításokat, Aquarelleket és olajfestményeket a legtekélyesebb kivitelben.

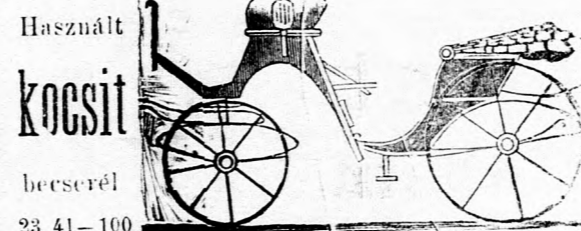
Platin és színes képek,

Öltözők a n. é. közönség rendelkezésére állanak. 29 -104

Udvari és Társa

kocsigyártó cég

legnagyobb készlet tart új kocsikból, valamint elvállal e szakmába vágó javításokat, kocsik lakkozását, beélesztés kivárat szerint Kívánatra árjegyzéket küld.

Használt kocsit becsérél 23 41—100
Megrendeléseket készséggel teljesít. Vidéki irásbeli megkeresésekre azonnal válaszol. A n. é. közönség eddig irántunk tanúsított nagybesséi partfogását jövőre kérve, mély tisztelettel
UDVARI és Társa
KOLOZSVÁRT, Radák-utca: Zöldfa-vendéglő mellett.)

GRÓSZ MIKLÓS

hatóságilag eng. és törv. bejegyzett elhelyező és üzletek adás-vétel közvetítő irodája

KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 12. szám.

Elhelyezek: szállodai, vendéglői és hávéházi személyzetet leggyorsabban és legpontosabban.
Telefon 494 szám. 122 26

Sürgőnyczim: Grósz úgnök Kolozsvár.

LICHNOVSKY LIPÓT
KOLOZSVÁRT, Deák Ferencz-utca 31. szám
(volt Belközép-utca.)

Raktáron tartok Majolika, Ó-Német honi (Dániel) kályhakat, ugyszintén

TAKARÉKTÜZHELYEKET,
fürdő-kádburkolatokat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben.
Elvállalok kályhák újra átrakását és takarítását helyben úgy mint vidéken a legszolidabb árban.

A nálam készült munkákért teljes felelősséget vállalok.
Vidéki megkeresésekre azonnal reflektálok.
Megbízásokat azonnal személyesen vagy leveíleg eszközölk.
125 26

Első gyulafehérvári agyag cserépkályha-áru gyári raktár.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a helybeli és vidéki n. é. közönséget, hogy Gyulafehérvárt

CSERÉPKÁLYHA-RAKTÁRAM I

a mai kor igényeinek megfelelően felszereltem. Raktáron tartom a legújabb készítményű és rendszerű cserépkályhák, valamint fürdőszoba- és takaréktüzhely felszereléseket dus választékban.

Legfőbb törekvésem a n. é. közönség becses rendelkezéseit pontosan és jutányos árban kiszolgálni. A n. é. közönség becses partfogását kérve maradtam tisztelettel

Dobrowszky Károly,
cserépkályha-építő.
63 10—25
2 évi jótállás.

Erdélyi Ernőné
kárpitós műhelye és butor-raktára
NAGYENYED, Buza-piacz.

Raktár mindennemű hajlított fa- és vas-butorokban, egy- szintűn tükrök, képek és mindenféle esztergályozott butorokban. — Javítások gyorsan eszközöltenek.
Számos éven át fővárosokban és előrendű műhelyekben szerzett tapasztalataim által azon kevések helyett vanok, hogy a műhelyemben készült

KÁRPITOS BUTOROK
a t. vevőmet minden irányban pontos és szolid kiszolgálással kielégítik. — Rendeléseket különlegességekben is teljesítek és szakképzettségem által biztosítom, hogy minden rendelést a legnagyobb pontossággal fogok teljesíteni.
Egy kísérlet által ezen állításomról teljes meggyőződés szerzhető, a miért is bátor vagyok kérni, miszerint személyes látogatásával megismerhetők a szíveskedjék, esetleg egy levelezéssel szíves értesítést kérve, hogy annak érkezése után én tehessem személyes tisztelőmet. 48 -50

Butorok csomagolását olcsón elvállalom

Klaszovitt György
szíjgyártó, nyerges, táskás és bőröndös
KOLOZSVÁRT.

Jó és szép munkáért és haladásért többször kitüntetve

Nagy raktár kész hámos és nyergesben, egyszerű és utazótáskák és bőröndök, Plaidzások, esernyő és bot-táskák, női tolette táskák, minden forma és nagyságban, puskatok, vadásztáskák, gamási, töltényövek, vadász-székék és minden előforduló bőrárú esakis saját gyártmányaim óriási választékban.
Téli és nyári lótarok és lóhálók, az egész lóra és külön csak a fejre (legyek ellen).
Mindenn előforduló bőrárút rendelés szerint rövid idő alatt legjutányosabb árban készítek.

Mindenféle takarító és bőrpólo szerekek nagy raktár.
Pósta megbízásokat gyorsan és pontosan teljesítek. 18 -52

Angol és francia illatszerek.
Bel- és külföldi gyógy- szerkülönlegességek.
Fertőtlenítő anyagok, padlómaszok.
Gazdasági ezik- kek, állat- gyógyszerek.

Köszerekek gyárak és cseplőgépekhez.

Naftalin,
Kovarpor,
Féreg irtók.
Sebészeti és betegápolási eszközök nagybani raktára.

Burger F.
gyógyszár üzlete
KOLOZSVÁR, Fötér.

BIRTOKELADÁS. Magyarbagó községben (Alsó-Fehér megye)
25 hold tagosított birtok
2 hold belsőség, téglából épült ház, magtár, istálló és kisebb erdő

ELADÓ.

Bővebbet e lap kiadó- hivatalában. 230 1-2

BIRTOKELADÁS.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, göres és más idegés állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve

HATTYU GYÓGYSZERTÁR
által Majna-Frankfurt. 109 52

STOLCZ VINCZE
aranyműves
KOLOZSVÁRT, Kismester-utca.

Elfogad minden e szakmába vágó munkát.
Vásárol tört arany és ezüst ékszert.

STOLCZ VINCZE.
40 20

4⁰/₀-OS

PÉNZ

törlesztéses kölcsönöket nyújtunk budapesti és külföldi elsősorú pénzintézetektől a földbirtok és ingatlan 3/4 értékeig I. és II. helyre 15-65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitel! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1-15 évig terjedő időre gyorsan és diszcreten.

Bank- és magánadóságok convertálása.

MELLER LAJOS és Társai
bankbizomány
BUDAPEST, VI, Dávid-utca 15.
(Törvényszékiileg bejegyzett cég. - Válaszbélyeg.)

Kalap, nyakkendő és fehéreneműk.

BERKOVITS BÉLA
női-, férfi-, fiu- és gyermek-ruha, valamint férfi-divat üzlete
Nagyenyed, Fötér 3.

Pátor vagyok a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy bevásárlási- utazásomból haza érkezvén, a tavaszi időnyre sok szép tavaszi ujdonságokat bevásároltam.
Különösen bátor vagyok b. figyelmét felhívni elegáns és divatos női kabát raktáromra.

Saját szaboműhelyemben
24 órán belül készítek mérték után a legkövetelőbb izlésnek megfelelő férfi- és gyermek ruhákat.
Továbbá dús választékban tartok férfi-, fiu- és gyermek kész-ruhákat, valamint elismert legjobb minőségű női-, férfi- és gyermek-czipők, valamint kalap, nyakkendő és fehéreneműket.
Becsés látogatását örömmel várva, s magamat szíves pártfogásába ajánlva,
Kiváló tisztelettel
BERKOVITS BÉLA.
426 45-*

Pontos és szolid kiszolgálás.

Cs. és kir. udvari szállító **NEUMANN M.** Szerb kir. udvari szállító.

KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér.

A tavaszi és nyári idényre
ajánl tavaszi és nyári öltönyöket, átmeneti kabátokat (Double- Ulster, Raglán), tavaszi felsőket (überzieher), Havelok ujjakkal és ujjak nélkül. Gazdasági kabátok szövettel. — Fekete szalon és frak öltönyöket.

Nagy választék fiu-, leány- és gyermek-ruhából.
Minták és képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Megrendeléseknél elegendő mértéknek egy régi öltöny beküldése. Gyermekruhák rendelésénél elegendő, ha a gyermek korát, a kívánt szint és árt velem közlik.

38 20 -52

Előfizetési feltét
helyben hához hordva vagy postán küldve:
Egész évre
Fél évre
Negyedévre
Egyes szám ára

Hirdetések díja
centiméterenként 6 fillér
dők és gyárosok külön árke-
ben részlesznek.

Nyitl tér sora 40 f

Meg

Keres

A pénzügyi bizott
költségvetését tárgya

A rendkívüli er
hogy a közgazdasági
Ausztriával való visz
nemzetközi szerződés
kelt osztályok vetélt
különböző pártalalás
legujabban a szerb
hatottak arra, hogy
képviselőkre is kite

Ennek pedig csak
bizhatnánk. De isme
a divatos, vagy alk
holnap már más irá
Szederkényi a bizot
megvan a kereskede
melynek forrását se
sajnos — legkisebb
tak ugyanazon ülése
ről, mert Justh Gy
telen idegenkedésre
kereskedelmi pályák
talat — fájdalom —

A számtalan ekla
azt a legujabb és leg
ben az igazságot fe
még ma, évtizedek
az osztrákok előtt
kat teremtettek m
még mindig csak
addig az elemes os
holott nekünk iuka

Hat a szerbek la
mi életrevalók leun
hozzánk, hatiem m
több szükségünk v
mi ezikkeinkre, m
A kereskedelmi m
met tüzte ki az i

Közi: S

Az ellenmondók
tek. De a kaptalan
ségekbeni részjósza
24-én (feria texta
vart kelt levelel
a kolozsmonostori
Guthi Ország Sel
hagyományozott s
iktassa be. A mit
13-án (tertio die
— in festo b. Aut
nak: hogy az erd
vezette a neki ha
mondókat a vajda
1507-ben Viz a
Ferencz fia) nem
a szelindekieknek
falukbani birtokot
a kaptalanannak s

Legifj. Vizaku
halván mind két
Cist. Capt. Alb. f
sumpt. 766. sz. a. Ce
Gyulafeh. kápt. le
nyomásos bályge köz
Gyulafeh. kápt. le
irva.
Gyulafeh. kápt. l

Legifj. Vizaku
halván mind két
Cist. Capt. Alb. f
sumpt. 766. sz. a. Ce
Gyulafeh. kápt. le
nyomásos bályge köz
Gyulafeh. kápt. le
irva.
Gyulafeh. kápt. l